

Δρ. Μάνουελ Μπαράνγκε
Βοηθός Γενικός Διευθυντής και
Διευθυντής της Διεύθυνσης Αλιείας και Υδατοκαλλιέργειών
Διεθνής Οργάνωση Τροφίμων και Γεωργίας των Ηνωμένων Εθνών

Αγαπητέ Δρ Μπαράνγκε,

Προς τιμήν της Παγκόσμιας Ημέρας Ωκεανών, και αναγνωρίζοντας την επείγουσα ανάγκη να αντιμετωπιστούν τα προβλήματα που απειλούν τους ωκεανούς μας, σας καλούμε να **αναθεωρήσετε τη θέση της Διεθνούς Οργάνωσης Τροφίμων και Γεωργίας (FAO) για τη βιώσιμη υδατοκαλλιέργεια, ΕΞΑΙΡΩΝΤΑΣ τις ιχθυοκαλλιέργειες σαρκοφάγων ψαριών**. Οι υπογράφωντες αυτή την επιστολή εκπροσωπούν ένα ευρύ φάσμα διεθνών οργανισμών και τοπικών κοινοτήτων που έχει μελετήσει ή βιώσει από πρώτο χέρι τις βλαβερές επιπτώσεις της ιχθυοκαλλιέργειας βιομηχανικής κλίμακας με ανοιχτά δίχτυα. Επομένως, όταν ο στόχος της FAO καλεί για αύξηση της παγκόσμιας βιώσιμης υδατοκαλλιέργειας κατά 75% έως το 2040 σε σύγκριση με τα επίπεδα του 2020¹, ανησυχούμε βαθύτατα για τον τρόπο με τον οποίο σκοπεύετε να το επιτύχετε αυτό. Η υδατοκαλλιέργεια περιλαμβάνει πολλούς διαφορετικούς τύπους παραγωγής, ορισμένοι από τους οποίους είναι βιώσιμοι, όπως η καλλιέργεια φυκιών και άλλων υδρόβιων φυτών, καθώς και η καλλιέργεια ενός ευρέος φάσματος δίθυρων, όπως μύδια, αχιβάδες και στρείδια, σε επιχειρήσεις μικρής κλίμακας. Ωστόσο, περιλαμβάνει και την εκτροφή σαρκοφάγων ψαριών² (συνηθέστερα σολομού, λαβρακιού, τσιπούρας και τόνου), τα οποία, όταν καλλιεργούνται σε θαλάσσιους ανοιχτούς κλωβούς, δεν εκτρέφονται με βιώσιμο τρόπο πουθενά στον κόσμο.

Η ίδια σας η έρευνα αναγνωρίζει ότι: «*Δυστυχώς, η παραγωγή και η διανομή των ιχθυοτροφών δεν είναι χωρίς προβλήματα. Οι στρατηγικές για τη δημιουργία υγιών, βιώσιμων και δίκαιων επισιτιστικών συστημάτων δεν περιλαμβάνουν επαρκώς τις κρίσιμες μακροπρόθεσμες επιπτώσεις της υπεραλίευσης, της υποβάθμισης των οικοτόπων και της άνισης πρόσβασης σε πόρους και αγορές*»³.

Όλο και περισσότερα στοιχεία έρχονται στο φως σχετικά με τη μη βιωσιμότητα και τις περιβαλλοντικά επιζήμιες πιυχές της βιομηχανικής ιχθυοκαλλιέργειας. Για παράδειγμα, μελέτες έχουν συνδέσει τα ακόλουθα προβλήματα με τις ιχθυοκαλλιέργειες:

- αύξηση των επιβλαβών ανθίσεων φυτοπλαγκτού, που επιδεινώνουν τις επιπτώσεις της υπερθέρμανσης του πλανήτη⁴
- αρνητικές επιπτώσεις στα ζωτικής σημασίας λιβάδια Ποσειδωνίας⁵

¹ <https://www.fao.org/interactive/sdg2-roadmap/en/>

² Η εικόνα 55 στη σελίδα 104 της έκθεσης της FAO για την υδατοκαλλιέργεια και την αλιεία του 2022 καταδεικνύει με παραστατικό τρόπο τον βαθμό στον οποίο η ιχθυοκαλλιέργεια κυριαρχεί στην αγορά. Βλέπε:

<https://openknowledge.fao.org/server/api/core/bitstreams/8603e5aa-3751-41e2-877f-8492371c8c6a/content>

³ [https://openknowledge.fao.org/server/api/core/bitstreams/9df19f53-b931-4d04-acd3-58a71c6b1a5b/content/sofia/2022/transforming-aquatic-based-](https://openknowledge.fao.org/server/api/core/bitstreams/9df19f53-b931-4d04-acd3-58a71c6b1a5b/content/sofia/2022/transforming-aquatic-based-food.html#:~:text=Unfortunately%2C%20production%20and%20distribution%20of,access%20to%20resources%20and%20markets.)

[food.html#:~:text=Unfortunately%2C%20production%20and%20distribution%20of,access%20to%20resources%20and%20markets.](https://openknowledge.fao.org/server/api/core/bitstreams/9df19f53-b931-4d04-acd3-58a71c6b1a5b/content/sofia/2022/transforming-aquatic-based-food.html#:~:text=Unfortunately%2C%20production%20and%20distribution%20of,access%20to%20resources%20and%20markets.)

⁴ <https://www.mdpi.com/1424-2818/13/8/396> ; [https://openknowledge.fao.org/server/api/core/bitstreams/9aeb8ade-a623-4954-8adf-](https://openknowledge.fao.org/server/api/core/bitstreams/9aeb8ade-a623-4954-8adf-204daae3b5de/content#:~:text=The%20results%20indicate%20that%20climate,most%20dependent%20on%20the%20sect or.)

[204daae3b5de/content#:~:text=The%20results%20indicate%20that%20climate,most%20dependent%20on%20the%20sect or.](https://openknowledge.fao.org/server/api/core/bitstreams/9aeb8ade-a623-4954-8adf-204daae3b5de/content#:~:text=The%20results%20indicate%20that%20climate,most%20dependent%20on%20the%20sect or.)

⁵ [https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S0025326X08003160,](https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S0025326X08003160)

https://www.academia.edu/6605373/Indirect_effects_of_fish_cage_aquaculture_on_shallow_Posidonia_oceanica_seagrass_patches_in_coastal_Greek_waters?email_work_card=thumbnail

- μαζικοί θάνατοι ψαριών⁶
- χρήση της καρκινογόνου φορμαλδεΐδης⁷
- μεγάλες ποσότητες μικροπλαστικών και σκουπιδιών που αφήνουν πίσω τους στα νερά οι ιχθυοκαλλιέργειες⁸
- μεγάλες ποσότητες άγριων ψαριών που χρησιμοποιούνται για τη σίτιση ψαριών ιχθυοτροφείων⁹, τα οποία συχνά προέρχονται από χώρες με χαμηλό και μεσαίο εισόδημα και με επισιτιστική επισφάλεια, για την παραγωγή ψαριών ιχθυοτροφείου για κατανάλωση σε βιομηχανικές χώρες.
- Προληπτική και υπερβολική χρήση αντιβιοτικών¹⁰

Αυτές οι αρνητικές επιπτώσεις θα αυξάνονται μαζί με τις θερμοκρασίες των ωκεανών. Το τελικό συμπέρασμα είναι ότι στον σημερινό κόσμο **ΔΕΝ** υπάρχει εκτροφή σαρκοφάγων ψαριών που να είναι περιβαλλοντικά βιώσιμη. Χρειαζόμαστε συγκεκριμένα, εφαρμόσιμα διεθνή πρότυπα για την αποκατάσταση των κατεστραμμένων περιβαλλόντων και την επέκταση των πραγματικά βιώσιμων επιλογών υδατοκαλλιέργειας.

Τον Απρίλιο του 2024, το Μανιφέστο για ένα Ευρωπαϊκό Σύμφωνο για τους Ωκεανούς¹¹, που συντάχθηκε από την Ομάδα Ενδιαφερόμενων Μερών του Ευρωπαϊκού Συμφώνου για τους Ωκεανούς, συνέστησε ότι για να επιδιώξει μια ισχυρή και βιώσιμη γαλάζια οικονομία, η Ευρωπαϊκή Ένωση θα πρέπει: «Να προωθήσει μια πιο βιώσιμη κατανάλωση θαλασσινών και υδρόβιων τροφίμων στην ΕΕ, ιδίως μέσω της ανάπτυξης των υδατοκαλλιεργειών με τις λιγότερες επιπτώσεις (βιώσιμες υδατοκαλλιέργειες, ιχθυοκαλλιέργειες φυτοφάγων ψαριών, πολυτροφικές υδατοκαλλιέργειες, οστρακοκαλλιέργειες και αλγοκαλλιέργειες)». Αξίζει να σημειωθεί ότι από τον κατάλογο αυτό απουσιάζει η ιχθυοκαλλιέργεια σαρκοφάγων ψαριών.

Εάν ο επιθετικός στόχος της FAO για αύξηση της υδατοκαλλιέργειας κατά 75% περιλαμβάνει την επέκταση της εκτροφής σαρκοφάγων ψαριών, αυτό θα είναι καταστροφικό. Με βάση τα παραπάνω, **ζητάμε από την FAO να σταματήσει να υποστηρίζει και να προωθεί τη θαλάσσια εκτροφή σαρκοφάγων ψαριών με ανοιχτούς κλωβούς** (σολομού, τσιπούρας, λαβρακιού, πέστροφας), οι οποίες καταστρέφουν το τοπικό περιβάλλον, εξαντλούν τα αποθέματα άγριων ψαριών και βλάπτουν τις τοπικές οικονομίες. **Ζητάμε από την FAO να αναθεωρήσει τη θέση του σχετικά με τη βιώσιμη υδατοκαλλιέργεια ΕΞΑΙΡΩΝΤΑΣ τις ιχθυοκαλλιέργειες σαρκοφάγων ψαριών.**

Με εκτίμηση,

<Λογότυπα και ονόματα των υπογραφόντων>

⁶ <https://www.uvic.ca/socialsciences/info-for/faculty-staff/announcements/865-million-farmed-salmon-die-off-worldwide-2012-2022.php>, <https://www.newscientist.com/article/2421227-salmon-farms-are-increasingly-being-hit-by-mass-die-offs/>, <https://time.com/6957610/farmed-salmon-dying/>

⁷ <https://theferret.scot/formaldehyde-used-200-times-fish-farm-industry/>

⁸ https://www.ozon-ngo.gr/news_det.php?id=144

⁹ <https://ig.ft.com/supermarket-salmon/>, <https://feedbackglobal.org/wp-content/uploads/2024/01/Feedback-BlueEmpire-Jan24.pdf>

¹⁰ <https://www.nature.com/articles/s41598-020-78849-3>

¹¹ Δείτε: <https://www.oceanoazulfoundation.org/wp-content/uploads/2024/04/222.pdf>